

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 14

TELEFON 124

Librăria Anca

Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ZIAR SĂPTĂMÂNAL INDEPENDENT

Abonament:

Pe un an Lei 120.—

Pe 1/2 an „ 60.—

Pe 1/4 an „ 35.—

Anunțurile se primesc după tarif.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Cluj 2 Septembrie 1923.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

Pentru străinătate un exemplar 3 Lei.

Confederația dunăreană a drului Lupu

În primăvară, pe când cunoscutul sociolog Jakobovics Jászi, fost ministru al republicii maghiare dela 1918, umbra pe la noi primit cu pompă de către toți ai noștri, guvern și opoziție, așa cum se cuvine unui jidan revoluționar într-o țară monarhică, românească, ne-am ocupat în acest loc de ideile pe cari evreul pan-maghiar a venit să le propage între noi: printre altele de confederația dunăreană, atât de simpatcă tuturor jidaniților și nemiciților noștri. Noi cei din Cluj mai cu seamă, ne găsim atunci sub un puternic foc internaționalist: fostul ministru karolyist, acel care a executat ultima încercare ungherească, la 11 Nov. 1918, de a ne păstra pentru Ungaria, venise însoțit de un alt propagandist umanitarist, iar un altul de aceeași speță, șeful francmasonilor de aici, Costa-Foru, își pregătia sosirea la Cluj prin articole în ziarele maghiare, prin cari (prin „Keleti Ujság“ bunăoară) susținea ideea unei republici a Statelor-Unite europene mărginite de o camdată la confiniile republicii ungherești dunărene a lui Jakobovics — Jászi.

Ne-am ridicat deja cuvântul împotriva acestor atentate republicane pan-maghiare arătând, că ele nu urmăresc decât reînvierea unei Ungarii cu aceleași tendințe de expansiune ale Ungariei dinainte de 1918. Două fapte ale fostului ministru Jakobovics — Jászi au venit să sprijine această alarmă a noastră: republican ungher, fost până ieri evreu, simpatic și guvernului României și presei evrești, declarase ziarului „Keleti Ujság“ din 25 Mai crt., că a venit aici ca să susțină cererea de împrumut extern a Ungariei. Apoi am mai reprodus un fapt: „Ne amintim — spuneam acolo — de un pasagiu din „Tragedia Ungariei — Reînvierea Ungariei“ (băgați de seamă sensul autitezei din titlu), în care vorbind despre eșecul tratatelor dela Arad cu Români, în 1918, dl Jászi declară, că ceea ce nu s'a putut înfăptui la Arad (confederația națiunilor din Austro-Ungaria, sub hegemonia Budapestei) se va înfăptui foarte curând în proporții și mai mari.“

Cartea dlui Jakobovics — Jászi a apărut și în a doua ediție, acum doi ani, și cele de mai sus n'au fost corectate. Dimpotrivă dsa, reprezentant al lui Kosuth, cellalt pan-maghiar republican, și-a extins și la noi propaganda pentru confederația dunăreană pe

care ni-o propunea în preziua Unirii dela Alba-Iulia. Iar această propagandă și-o susține prin toate ziarele evrești dela București, plus revista germanofilă „Ideia Europeană“.

Articolul nostru a ajuns la săptămâna comentat în „Bécsi Magyar Ujság“, ziarul dlui Jászi — Jakobovics. Organul confederației pan-maghiare n'a reprodus însă nici partea despre solicitarea împrumutului pentru Ungaria lui Horthy, nici aceea despre tratativele dela Arad, ci s'a mărginit să ne arate mentalitatea ciudată și să ne pună pe două coloane alături de un articol de propagandă germanofilă din „Ideia Europeană“ pentruca să se vadă cum scriu în contradicție cu noi marii publiciști ai Bucureștilor.

Am fi lăsat moartă această discuție, dacă săptămâna aceasta

nu se întâmpla ceva deosebit de interesant:

Intr'un vagon de dormit, în drum între Alba-Iulia și București, călătoria deunăzi umanitaristul dr. Lupu, împreună cu mai mulți unguri. Discuția se urma printr'un interpret și asistau la ea și patru români, printre cari o înaltă față bisericească.

La un moment dat drul Lupu, omul țărânimii noastre, i-a șoptit interpretului, că nu este în România un geniu asemenea dlui C. Stere, și prin această tangentă a ajuns să declare că este pe cale o nouă Mittel-Europă, în care România și Ungaria vor sta frumușel alături.

Declarația fruntașului țărânist a fost primită cu o simbolică revoltă mută. Știa sămănătorul ideii, dl Jakobovics zis Jászi, în ce părmânt își samână sămânța noii credințe.

au adus hotărâri asupra următoarelor chestiuni:

I. Chestiunea mișcării naționale studentești, a noului regim universitar ce ni se impune și a atitudinii dela toamnă.

Delegații constată în urma discuțiilor avute, că pe deoparte nici una din revendicările principale studentești nu au fost satisfăcute iar pe de altă parte pericolul jidovesc și al desagreării statului nostru, progresează încet-încet și forțele care să-i reziste sunt prea slabe pentru ca studentimea să nu fie obligată a-și da și ea concursul ei. În consecință în interesul salvării dela prăbușire a țării noastre și implicit a culturii naționale amenințate de înstrăinare, mișcarea națională studentească trebuie dusă înainte cu ori ce jertfe. Ori ce atitudine se va lua, va trebui să aibă ca bază acest imperativ categoric: Continuarea și salvarea mișcării noastre naționale.

În al doilea rând, situația studentimii a fost și mai mult agravată prin faptul că, pe lângă toate acestea s'a săvârșit de către autoritățile statului noi atentate la libertatea mai elementară a vieții academice prin noul regulament și oprirea monstruoasă a congresului nostru. Dacă acesta din urmă e destul de eloquent prin sine, întâiul, noul regulament trebuie să se știe că face rușine întregii țări românești prin sugrumarea oricărei activități culturale și naționale a studentimii române, prin introducerea unui regim disciplinar care face impresia unui regim de închisoare făcut pentru delinvenții recidiviști, dar nu pentru studenții români generoși și patrioți.

În consecință, în această primă și capitală chestiune, congresul delegațiilor a hotărât următoarele:

1. Continuarea la toamnă a rezistenței pasive (neparticiparea la cursuri, examene și lucrări), pentru următoarele motive;

a) Revendicările noastre nu au fost satisfăcute într'un nimic.

b) Din potrivă autoritățile statului au căutat pe toate căile a opri și a face imposibilă continuarea mișcării studentești prin noul regulament, oprirea arbitrară a congreselor și altele.

c) Ni se impune un regulament care face rușine țării întregi prin încătușarea celor mai elementare libertăți academice.

2. În afară de rezistență pasivă, delegații decid a duce împreună cu întreaga studentime o luptă activă, pentru a ajunge mai repede la rezultatele dorite.

3. Simțindu-se nevoia unei conduceri mai unitare a mișcării, se vor ține cât mai des congrese de delegații sau se va constitui chiar un comitet permanent de delegații cu sediul în București. Delegații cari vor reprezenta totdeauna punctul de vedere al comitetului respectiv nu vor putea lua vre-o hotărâre înainte de consultarea comitetului central respectiv. De asemenea

Conferința avocaților români din Banat

Congresul convocat cu prilejul adunării generale a „Astrei“ aderă unanim la Alianța avocaților români din Cluj.

După cum s'a anunțat în acest ziar, comitetul de organizare a Alianței avocaților români cu reședința la Cluj a convocat pentru Miercuri la Timișoara o consfătuire intimă pentru pregătirea congresului tuturor avocaților români ce se va ține la 29 și 30 Septembrie la Cluj. Au participat la conferință peste 80 de avocați români prezenți la adunarea generală a „Astrei“, în frunte cu decanul din Timișoara, dr. Grosșianu. Participanții au declarat unanim că aderă la mișcarea din Cluj și și-au motivat adeviziunea cu o seamă de atentate săvârșite de avocații străini din Timișoara contra justiției românești.

Au luat cuvântul dnii dr. Nis-

tor Oprea, dr. V. Roman, dr. Aurel Lazar, dr. Grosșianu, dr. Rădulescu și dr. Ion Suci, arătând cu toții necesitatea organizării avocaților români. D. dr. Ion Suci, președintele contenciosului statului din Ardeal, a ilustrat cu dovezi oficiale în ce chip partidul maghiar, cahalul evreesc și avocații unguri și evrei și chiar magistrați, eludează justiția statului. Astfel comisiile de arbitrii ale lor, funcționând ilegal, și-au extins sfera și asupra populației române, ceea ce subliniază cu exemple din cele constatate de președintele contenciosului statului.

Conferința a fost deosebit de înălțătoare declarând unanim lupta contra înstrăinării justiției statului.

Hotărârile congresului studentesc dela Iași

— Textul comunicatului către studentime. —

Înapoiindu-se alaltăeri delegația studenților clujeni dela conferința studentească ținută la Iași în împrejurările cunoscute, am ținut să avem pentru cititorii noștri textul întreg, nepublicat încă, al hotărârilor din comunicatul de mai jos. Congresul a ținut patru zile, întâia zi sub baionete la Universitate, a doua zi la mănăstirea Cetățuia în sala Divanului Domnesc, a treia zi la Galata în pădurea Bejan, iar a patra zi într'o casă privată din Iași. Tot timpul organele polițienești,

parchetul și armata au căutat din ordin superior să zădărnicească conferința și să împiedice hotărârea unei atitudini unitare pentru toată studentimea. Aceasta s'a decis totuși, fiind cuprinsă în următorul comunit al delegațiilor celor patru Universități.

Comunicat:

Comitetele tuturor centrelor studentești întrunite în zilele de 22—25 August 1923, la Iași, prin membrii mai jos semnați, au luat în discuțiune și

hotărâri generale se vor lua numai de față fiind toți delegații tuturor centrelor. Pentru salvarea solidarității, centrele rămase în minoritate asupra unei chestiuni hotărâte de comitetul delegațiilor, se obligă a se supune deciziunii luate cu majoritate de voturi.

4. Aceste hotărâri se vor supune ratificării centrelor respective urmând însă a fi executate până atunci.

II. Reorganizarea centrelor studențești.

Delegații constatând că organizarea studențimii suferă de multe neajunsuri, a hotărât a reorganiza centrele studențești pe baze naționale, după cum se arată mai jos. S'au stabilit următoarele principii fundamentale care nu pot fi modificate de cât de un nou congres de delegați sau de un congres general studențesc, pentru a pune astfel capăt unei funcționări anti-staturate a Centrelor existente, pluralității comitetelor care-și asumă drepturi de a reprezenta studențimea, frecventei lipse de activitate sistematică în anumite chestiuni, libertății arbitrare pe care o au astăzi autoritățile în a dispune de drepturile noastre, ș. a.

1. Scopul Centrului e dublu:

a) A dezvolta o activitate centrifugă studențească, prin care studențimea participă la lupta de ridicare a neamului și a omenirii. Aceasta va fi o activitate culturală și națională românească.

b) A dezvolta o activitate centripetală studențească în sensul de a perfecționa pe studenți mai ales prin universalizarea cunoștințelor lor, prin facerea unei educațiuni morale etc.

2. Pentru ușurarea realizării scopului centrului, se va înființa la fiecare centru un cerc de studii al Centrului.

3. Relațiuni strânse se vor lega între centre prin intermediarul „*Uniunii Generale a Tuto- ror Studenților Români*.”

4. Membrii ai Centrului nu pot fi primiți sub nici un motiv studențesc ovrei. Ceilalți studenți străini care se vor identifica cu scopul național românesc al Centrului, vor putea fi însă primiți.

5. Va exista un singur Centru într'un oraș Universitar, spre a nu fi fărâmițată puterea studențimii române. În consecință în centru vor intra și școlile speciale din orașele respective.

III. Chestiunea asupra culturale a fraților noștri români macedoneni și din Banatul sârbesc.

Delegații tinerimii Universitare române constată cu durere de frate și cu revoltă de Român nedreptăți, că fraților lor din Macedonia li se impune astăzi și mai crunt jugul din care abia s'au eliberat provinciile alpine țării mame la 1918. Școlile s'au închis (afară de 20 școli primare), bisericile le-au fost zăvorâte, profesorii aruncați pradă foametei. Delegații au decis a înainta un protest la Liga Națiunilor, a face apel la Majestatele lor Reginele Iugo-Slaviei și Greciei și a cere guvernului român imediata punere în aplicare a unui regim analog față de minoritățile sârbești și grecești din România, până când dreptate se va face celor mai nenorociți frați ai noștri.

IV. Delegații examinând deosebite chestiuni de detaliu, în legătură cu viața studențească, au decis următoarele:

1. Comitetul Uniunii Generale a

Studenților Români fondată la Congresul General studențesc din Cluj în 1920, neputându-și depune mandatul pe care îl deține de 3 ani, din cauza interzicerii congresului de la Cluj din vara aceasta, își va depune acest mandat în fața unei comisii de verificare compună din președinții tuturor centrelor. Această comisie se va îngriji de modalitățile realegerii comitetului Uniunii și până atunci va reprezenta „*Uniunea*.”

2. Ziarul „*Cuvântul Studențesc*” a declarat din nou că, după cum a fost în trecut, rămâne și pentru viitor, organul oficial al întregii studențimii române, reprezentând părerea studențimii române. Ziare locale studențești pot apărea, cu caracter oficios local. La sfârșitul lunii Septembrie va avea loc adunarea Generală a Comitetelor ziarului „*Cuvântul Studențesc*”, după o prealabilă convocare trimisă fiecărui centru.

3. Delegații văzând ceea ce se petrece cu numirea asistenților universitari, a personalului medical și științific al universităților, cer autorităților introducerea concursului pentru ocuparea acestor posturi, iar la concurs a nu se admite de cât Români.

4. În amintirea zilei de 10 Decembrie 1922 când s'a manifestat pentru prin dată în întreaga țară studențimea română luptătoare pentru apărarea națiunii de primejdia instrăinării și a desăgării, și când s'au intrunit pentru prima oară la București delegații mișcării naționale a tuturor studenților români, constituind primul pas însemnat în lupta noastră sfântă, e declarată de sărbătoare studențească. Președinții centrelor se vor îngriji ca în fiecare an la această dată să se suspende cursurile și lucrările universităților, din oficiu, și ca sărbătoarea să fie în înălțimea semnificației ei istorice în Analele studențimii române. Iar zilele actualului congres ținut în Universitatea cucerită cu forța (ziua I), apoi în Mănăstirea Cetățuia (ziua II), în pădurea de lângă Vila Bojan (ziua III) și în palatul unei vechi familii domnitoare din Iași (ziua IV), din cauza autorităților care ne-au sgrumat ultima libertate: aceea a locomotivii și a intrunirilor, zilele acestui congres de delegați (23—25/VIII) să fie adoptate ca zile ale congreselor studențești viitoare.

5. Discutându-se chestiunea unei uniforme studențești s'a decis că uniformă studențească pe care o vor îmbrăca studenții în asemenea zile, când studențimea se va prezenta ca corporațiune, e costumul național românesc din ținutul respectiv. Spre a se distinge studenții în haine obișnuite se declară de oficială insignia studențească având desenate literele S. C. (Studenți Creștini) — tricolorul și o cruce. Dreptul de a o purta îl vor avea numai membrii centrelor și ea se va putea detrage celor deveniți nedemni — publicându-se a easta în oficiosul „*Cuvântul Studențesc*”.

6. Un memoriu cuprinzând hotărârile și doleanțele noastre va fi înaintat congresului profesorilor universitari care va avea loc în Septembrie a. c.

7. Congresul delegațiilor întregii studențimii române se asociază la memoriul studenților academiei agricole din Cluj, cerând legiferarea aceluia învățământ și atașarea lui la Universitate.

8. Congresul se asociază la protestul studențimii clujene împotriva de-

ciziunii de evacuare a Societății sportive a studenților universitari din localul său, măsură luată de senatul universitar din Cluj și care echivalează cu desființarea acestei Societăți care face cinste nu numai sportului studențesc ci și celui românesc. Cere intervenția F. S. S. R. pentru revenirea asupra acestei dispozițiuni.

9. Se vor lansa de către Uniunea Generală a Studenților Români și prin intermediarul diferitelor centre, liste de subscripțiune pentru înființarea unei școli comerciale macedonene la București pentru frații noștri asupriți din Serbia și Grecia.

10. Congresul decide a interveni din nou pentru înființarea unui credit de onoare pentru studenți și a unei întinse asistențe medicale studențești.

Se va studia modalitatea înființării unui sanatoriu special pentru studenții bolnavi, într'o stațiune climaterică sau balneară.

11. Congresul intervine pentru scutirea de vamă a cărților importate din străinătate de către centrele și societățile studențești.

12. În ceea ce privește celelalte re-

vindicări materiale, ele sunt cuprinse la alineatul 1. a) al cap. I. al acestui comunicat și astfel nu mai fac obiectul unei specificațiuni deosebite.

Congresul constată că examenul de admitere în Universitate sunt de parte de a remedia și înlătura răul împotriva cărui luptăm noi și pe care nu-l poate curma decât legiferarea principiului „*NUMERUS CLAUSUS*” Iași, 25 August 1923.

Delegații Centrului București:
(ss.) Simionescu, Ghiulescu, Savinescu, Ioanovici, Popa Gh., C. M. Râpeanu, H. Cuza.

Delegații Centrului Cluj:
(ss.) I. I. Moța, Vernichescu, Chirca, Precup, Georgescu și Mocanu (reprezintă și Oradea-Mare).

Delegații Centrului Iași:
(ss.) C. Zelea-Codreanu, Gârneață, Mădărjac, Sava Mărgineanu, Filipescu, Livencu, Bușilă.

Delegații Centrului Cernăuți:
(ss.) Gh. Cârsteanu și Th. Popescu.

Delegații Centrului Timișoara:
(ss.) Traian Murgu, P. Guriță, I. Coșreanu și C. Iorgulescu.

Alegerea noului președinte al „Astrei”

— Aspecte dela adunarea generală dela Timișoara —

Ziarele au comentat ieri și alaltăieri în toate chipurile politice posibile adunarea generală a 62 a a „Astrei” și alegerea noului președinte al vechii noastre instituțiuni culturale, fără însă să se ocupe de loc cu cea mai de seamă chestiune pentru care s'a convocat adunarea: aceea a noiei îndrumări a „Astrei” așa cum o necesită împrejurările din România întregită.

Este fapt, că alegerea noului președinte nu s'a făcut în cele mai ferice condițiuni. Astfel, politicianismul putea prea bine să lipsească, dat fiind că rămânând d. Vasile Goldiș fără contracandidat, nu mai era nevoie de manifestațiile cu caracter politic ale congresiștilor partidului național. Abținerea membrilor din celelalte partide ai „Astrei” impunea iarăși mai puțină politică de partid din partea adunării.

O altă obiecțiune: comisia de candidare putea să conțină mai puțini membri angajați în politica unui partid. Am înregistrat la adunare o seamă de membri ai „Astrei” dintre cei mai iluștri, cari puteau prea bine să țină locul dlui Mihai Popovici bunăoară.

* * *

Un timp, adunarea a decurs în condițiuni strălucite. Ziua întâia, astfel, a fost cât se poate de înălțătoare: discursurile reprezentanților societăților culturale din vechiul regat au fost la culmea seninătății. În schimb dintre „noștri” au vorbit și unii ca prefectul Costea, vestitul de pe vremea m-ghiară. Reprezentantul guvernului a fost de altfel strălucit: a vorbit despre cinste și despre „cunoaște-te pe tine însuși”.

* * *

Ceea ce a impresionat și a fost bine că s'a spus, a fost cuvântul dlui Petrovici, președintele despărțământului Timișoara, pentru grija ce trebuie să o poarte „Astra” românilor din Banatul sârbesc. D-sa a mai arătat, că „Astra” este datoare să cultive cât mai mult industria și comerțul, pen-

trucă vom fi pierduți dacă nu vom avea în mâinile noastre decât satele.

* * *

Ziua a doua a adunării a fost de fapt aceea care trebuia să rămână istorică: trebuia să se discute în această ședință, în baza rapoartelor despre activitatea din trecut a „Astrei”, o nouă îndrumare a marelui așezământ cultural. Faptul, că acum se alege întâiul președinte al „Astrei” sub români, impunea să se aibă în vedere că condițiunile de azi sunt altele. Totuși peste seria propunerilor s'a trecut cu o grabă uimitoare. Astfel ne așteptam la o jumătate de zi întreagă de discuții, propuneri, controverse și decizii, în loc de așa ceva însă au fost abia 4—5 propuneri, cari nici n'au fost îngăduite discutate, fiindcă comitetul central și le-a socotit de competența sa și le-a amânat deci până la anul.

* * *

Graba aceasta o explică faptul, că comitetul central era mai preocupat de alegerea noului președinte. S'a trecut deci repede și peste alegere: d. Vasile Goldiș a fost proclamat ales în aplauze aproape unanime. Faptul se explică: erau în sală aproape numai membrii partidului național. Ceilalți, cari în afară de laturea politică a dlui Goldiș îi mai știau acestuia și manualele didactice cu simpaticele aprecieri ale autorului la adresa lui Mihai Viteazu — apărute sub unguș — erau afară sau nici n'au venit la Timișoara. Este deci fără temei nedumerirea acelor ziare, cari se miră că nu s'a îngăduit congresului să fi zeze și alte candidaturi decât cea prezentată de comisie. Rep.

„*Iubirea*” cea mai nouă notă muzicală pentru voce și pian compusă de vestitul nostru cupletist Emil Dumitrescu. Se află de vânzare la Librăria Alexandru Anca Cluj. Prețul 15 lei. În provincie prin postă 18 lei. Toți amatorii de române trebuie să o aibă

Răspândiți ziarul „Clujul” care apare permanent în 10.000 exemplare.

Informațiuni

Statuia lui Avram Iancu

Cu prilejul marilor serbări ce se vor organiza în toamna anului viitor la Cluj și în Munții Apuseni pentru comemorarea a cinci zeci de ani dela moartea lui Avram Iancu, s'a luat de către un comitet de români din Cluj inițiativa deja cunoscută a ridicării unei statui equestre a mareului tribun în orașul Cluj. Lucrările în acest scop s'au început de mult, de către un comitet în frunte cu d. general N. Petala, comandantul corpului 6 armată. Sculptorii din România au fost înștiințați printr'un concurs despre pia inițiativă a clujenilor și termenul acestui concurs pentru înaintarea planurilor și modelurilor din ghips era hotărât pentru astăzi, 1 Septembrie.

După cât aflăm, planurile venite până acum sunt prea puține, ceea ce se explică de către sculptori prin faptul, că au luat prea târziu cunoștință despre concurs. Aceasta a îndemnat comitetul, ca în ședința ținută săptămâna aceasta sub președinția dlui general Petala, să amâne termenul pentru 10 Ianuarie 1924, pe când se vor face noi publicații de concurs.

* * *

Ținem să arătăm în acest loc, că mai ales cercurile militare clujene manifestă un deosebit interes serbărilor de comemorare a lui Avram Iancu. Astfel, pentru a contribui la pomenirea martirului dela Vidra, unele cercuri ofițerești au lansat ideea să se ceară ministerului de război a se boteza regimentul 83 de aici, compus aproape numai din moși, cu numele lui Avram Iancu. Credem a ști, că propunerea aceasta s'a și făcut dlui ministru al războiului.

— **Limba română, o „ofensă“.** O delegație a cahalului din Oradea s'a prezentat ieri prefectului dr. Hodor, și i-a cerut să intervină pentru anularea ordinului ofensator de introducere a limbii românești în locul celei maghiare în școlile izraelite.

— **În vederea târgului de mostre dela Timișoara** s'a obținut pentru vizitatori reducere de c. f. de 50 la sută.

— **Incendiul dela Gilău.** Un uriaș incendiu iscatăltări la Gilău, lângă Cluj, a distrus 20 de gospodării țărănești cauzând pagube de peste patru milioane.

— **Concurs de tennis la Cluj.** Comitetul Regional al F. S. S. R. ului a hotărât pentru Duminică viitoare un concurs pentru șampionatul de tennis al României.

— **Nouii impozite comunale.** Comisia financiară a comunei Cluj se întrunește azi pentru a decide în chestiunea nouilor impozite comunale ce se vor introduce conform hotărârii ministerului de finanțe. Printre altele figurează și impozitul pe firmele străine care cauzează atâtea ponoase din partea minorităților.

Programul congresului avocaților români

Chestiunea alianței avocaților români. Tezele congresului. Pentru împiedecarea concurenței străine.

În 29 și 30 crt., după cum am mai anunțat, se va ținea la Cluj congresul avocaților români din întreaga țară, convocat pentru a pune bazele unei alianțe a tuturor avocaților români. Alianța aceasta se știe ce menire are: ea va apăra dreptul public românesc în barouri, suveranitatea națională din aceste organe de stat, iar în afară de aceasta va căuta să ducă cu un pas înainte unificarea legislativă înființând în acest scop cercuri de studii atât la centre cât și pe lângă barourile din provincie.

Congresul care se va ținea peste patru săptămâni la Cluj, are astfel o menire națională din cele mai apreciable, fapt care i-a adus de pe acum chiar tot asentimentul avocaților români. Conferința preliminară de Miercuri dela Timișoara, de care ne ocupăm în altă parte a ziarului, a dovedit cu prisosință această adevărată.

Punctele congresului.

Interesându-ne acum de lucrările în vederea acestui congres, am primit cu privire la programul lui următoarele informațiuni:

Congresul va discuta întâi și întâi punerea în minoritatea românilor în baroule din Transilvania, apoi statutul alianței și mijloacele de propagandă.

Asigurarea limbii române în barouri.

Iată tezele cari se vor discuta în acest congres al tuturor avocaților români.

Întâia va fi reforma legii avocaților pentru asigurarea legalei dominațiuni a limbii românești oficiale în barouri ca organe ale statului român și reforma legii pentru asigurarea majorității covârșitoare a elementului constitutiv de stat al românilor în barouri. Ea va fi dezvoltată de d. dr. Amos Frâncu.

— **Iarăș afacerile Sfatului Negus oresc.** În legătură cu arătările noastre din rândul trecut despre activitatea evreiașilor cari conduc Sfatul Negustoresc din Cluj, primim informațiunea că unul dintre cei vizați se zbate morțiș să aducă alături de dânsul pe un român care să'i fie asociat. Acești creștini protejați ai ovreiașului cu pricina nu au nici o vechime în comerțul românesc, dar pentru că au o gură în raport invers de mare față de cunoștințele lor comerciale și o râvnă după titluri ne mai cunoscută la Sfatul nostru, îi pot fi protectorului lor de mult folos la multe de toate.

În numărul nostru viitor ne vom ocupa intensiv de câte se fac în contul Sfatului Negustoresc din Cluj și vom sacrifica un loc și pentru creștinii vânători de titluri, unelte în mâinile străinului.

— **Conferința Uniunii restauratorilor.** În 4 crt. se va ținea la Cluj în localul Camerei de Co-

Înlăturarea dominațiunii exclusive străinilor în justiția românească.

Teza a doua, prezentată congresului de d. dr. Valeriu Roman secretarul general al comisiei pentru pregătirea alianței, va trata reforma procedurii civile ardeleni în chestiunea arbitrajului.

Se știe, că procedura civilă ardelenă introdusă în cursul războiului, a schimbat vechea procedură unguerească după care președintele de tribunal prezida juriul de arbitrii, pe când după novella actualmente în vigoare arbitrii se constituiesc independent de justiție, numai după alegerea părților. Această porțiță a fost folosită sub dominațiunea românească de cetățenii de altă lege pentru a constitui tribunale independente și vătămătoare suveranității statului român, cu tendința vădită de a se sustrage oricărei influențe a justiției românești de care se abuză numai în scopul executării sentințelor arbitrilor străini. S'a remarcat, că sistematic au fost aleși arbitrii judecătorești și avocați neromâni cari refuzaseră la timpul său jurământul de credință către statul român. S'a remarcat apoi că în mod sistematic atât limba desbaterilor cât și aceea a proceselor verbale a fost și este, datorită faptului de mai sus, limba unguerească, deși suveranitatea statului național nu poate admite în justiție altă limbă decât cea românească.

Celelalte teze cari se vor mai prezenta congresului, le vom anunța îndată ce ne vor fi aduse la cunoștință.

Putem da ca sigur, că congresul va discuta și situația materială a avocaților români, pe cari anumite carteluri stăine caută să'i boicoteze programatic cu mijloace oculte pentru că să împiedece stabilirea avocaților români la oraș. Rep.

merț o consfătuire a Uniunii Restauratorilor, cu participarea mai multor delegați din București și din toate orașele ardeleni. Se vor discuta impozitele, din care cauză a fost invitat la conferință și directorul general al finanțelor, d. Smionescu.

Bronz și Aramă roșie rămăște, cumpăr ori ce cantități. Plătesc bine, oferte la Librăria Anca Cluj Piața Unirii.

— **Dela congresul sionist.** Luni, Marți, Miercuri și Joi, tocmai pe timpul adunării generale a „Astrei“, s'a ținut la Timișoara congresul sioniștilor din Ardeal, convocat, sub pretextul discutării chestiunilor palestiniene, pentru a discuta un protest împotriva introducerii limbii române în școlile evreești. După discuții cari au tratat toate posibilitățile de opunere la introducerea limbii române în instrucția evrească, s'a admis totuși ordinul ministerial.

Congresul s'a ținut cu ușile închise, ne fiindu'i nimeni îngăduit să

participe fără legitimația de membru al organizației sioniste. În asemenea împrejurări ne este ușor a ne imagina, în ce chip s'a dezvoltat discuția de mai sus privitor la ordinele guvernului român.

Au participat la congres și o seamă de sportiviști și cercetași, fapt pe care ministerul ar trebui să'l cerceteze mai de aproape deoarece nu putem înțelege, sub ce motiv un grup de școlari pot oficial să participe la un congres politic.

— **O inițiativă a restauratorilor clujeni contra sentințelor de speculă.** Restauratorii și cafegiii clujeni au hotărât, să intervină la președintele tribunalului pentru a'i cere, ca procurorul care reprezintă în întâia instanță acuza de speculă, să nu poată figura în a doua instanță ca judecător.

— **Bibliografie.** D. Vasile C. Osvadă a făcut să apară săptămâna aceasta o importantă broșură despre condițiunile economice de azi ale României, sub titlul „Material pentru soluții economice.“ Autorul indică intensificarea, cât mai mult a muncii și scoaterea politice din preocupățiunile cetățenilor și neamestecul statului în treburile comerciale și economice cari nu'l privesc.

Într'un număr viitor ne vom ocupa mai de aproape de „Materialul pentru soluții economice“ al dlui Osvadă, întrucât cartea d-sale aduce într'adevăr un astfel de material pentru soluțiile de mult căutate de toată lumea dela noi.

— **Studentești.** Comitetul centrului studentesc „Petru Maior“ ne trimite spre publicare următorul comunicat: Domnii Studenți aflători în Cluj și în special studenții în medicină anul I., sunt convocați în localul Centrului, **Duminică 2 Sept. oara 10 a. m.** la o consfătuire intimă de mare importanță dela care e rugat a nu lipsi nimeni.

— **Inscrierile la universitatea din Cluj.** Rectoratul Universității din Cluj aduce la cunoștința generală că înscrierile pentru examenul de admitere în Universitate se fac la Decanatele Facultăților și încep la 20 Septembrie pentru a se termina în sara zilei de 29 Septembrie.

Examenul de admitere vor începe la 1 Octombrie, iar după isprăvitul lor va începe concursul pentru obținerea burselor.

Pentru înmatriculare, candidații vor trebui să prezinte: Certificatul de absolvire a liceului, actul de naștere și certificat de naționalitate, acte ce se vor păstra în archiva Facultății.

Nu se admit copiile, ci numai actele originale.

Pentru primirea la concursul de bursă, pe lângă actele de mai sus, candidații vor mai prezenta:

Un act doveditor de starea materială a părinților, eliberat de Perceptoratul sau Primăria respectivă, precum și un certificat de bună purtare, eliberat de șeful poliției sau de primarul comunei ultimului domiciliu.

Caut camera goală și bucătărie sau și numai cameră, ori unde în oraș. Chiria după învoială. Adrese la ziar sub „Calfă“.

Băncile, Comercianții, Industriașii sunt rugați să-și facă înseșiunile reclamele în ziarul „Clujul“ în preț de jumătate ca ori unde.

Fabrica română ardeleană de clopote patentate și Ornate Bisericești **Alexandru Anca, Cluj**

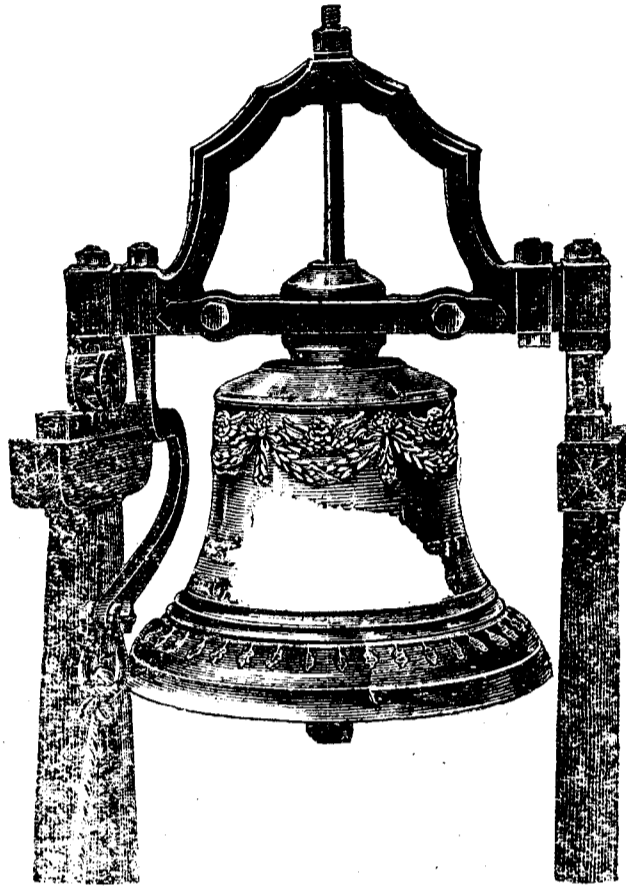
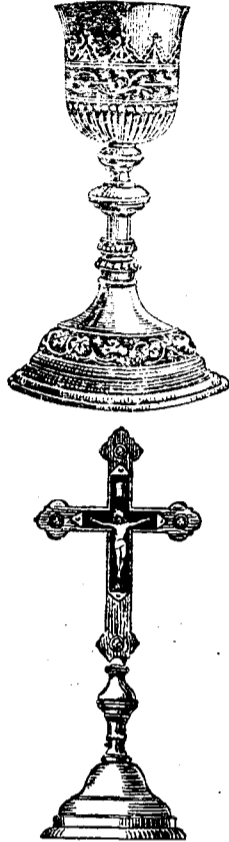

1870

Distins cu medaille de argint și mai multe diplome

Înainte succesorii lui Efraim Andrásófszky
Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36.

Unica fabrică în țară, care pregătește clopote patentate de prima calitate după vechiul recept Andrásófszky, care a fost premiat cu medale de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți informațiuni și oferte de prețuri dela fabrica noastră. Veniți, Vedeți și vă convingeți.

Az ország egyetlen gyára, amely szabadalmazott harangot készít kitűnő minőségben az Andrásófszky receptje szerint, mely több kiállításon volt arany és ezüst éremmel kitüntetve. Tartósságáról több évi felelősséget vállalunk. Mielőtt bárhol rendelést tenne, kérjen felvilágosítást és ajánlatot gyárunktól. Jöjenek, nézék és győződjenek meg.

CASSA DE PĂSTRARE ȘI BANCĂ DE CREDIT SOCIETATE PE ACȚII

(12) 10-10 CLUJ PIAȚA UNIRII 7.
Fond de rezervă cca 15,000.000 Lei. Filiale: Dej, D.-Sănmărtin,
Capital Social 16,000.000 Lei. Alba-Iulia, Târgul-Murăș.
Devize primim sub condițiuni favorabile.
Depozitul pulpitelor „SAFE” stau la dispoziția
clientelei cu prețurile cele mai avantajoase.

Banca Ardeleană și Casa de Economie S. A.

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (2) 10-10
Capital social: Lei 40,000.000.
SUCURSALE: Tg.-Mureș, Uioara, Reghinul-Săseș, Turda.
Depozitul pulpitelor „SAFE” stau la dispoziția clientelei cu prețurile cele mai avantajoase.

Aurel Decei Restauratorul gărei al C. F. R. Cluj.

Cea mai bună, mai solidă și gustoasă cină. Vinuri escelente garantat naturale și soiuri cu prețuri civile.
Superioară a tuturor Restaurantelor din țară. (33) 10-10 Cerați și vă veți convinge!

Domni Advocați și Judecători!

Comandați urgent dela **Librăria Anca, Cluj**
„**Legea de execuție**”
cu prefață de Dr. Stefan Laday. Prețul Lei 65.—
„**Vademecum**” **juridic**
român—maghiar de Alex. Balázs. Prețul 60 Lei.

A apărut în ediția Camerei de Comerț și Industrie Cluj.
Explicarea Nouilor legi de impozite
din care fie cine pricepe clar dispozițiile legii și își poate socoti simplu darea
din 1 Aprilie 1923, Prețul unui exemplar face 3 Lei.

Noua Lege a chiriilor

Prețul unui exemplar face 5 Lei. Să află la Librăria Anca, Cluj.

Redactor responsabil: *Isaia Tolan.*

ȘLEFUITORIE ȘI

FABRICĂ DE OGLINZI

Sticle și oglinzi pentru mobilă, șlefuite în stil baroc, în formă de stea și flori, precum și după desenuri, se pregătesc artistic la Fabrica și șlefuitoria de sticle și oglinzi

HUNWALD,
Cluj, Str. Vlăhăuță 3. Telefon 1-47. Resmălțuim oglinzi stricate. (32) 10-10

Dumitru Vonica

Piața Mihai Viteazul 5.

Magazin de specialități în brânzeturi, cașcaval, slănină, salam, unsoare. Vin, spirt și licheruri.
(31) 10-10 Engros și Endetail.

Tot felul de cărți și tipărituri se pregătesc prompt și solid la **Instit. Grafic Alex. Anca Cluj**

Marele Restaurant

„**Pavilionul Hornarului**”
Regele Ferdinand 63.
Bucătărie aleasă, mâncări calde și reci permanent, beuturi escelente. Zilnic concert dela ora 8 dim. până la 2 noaptea.

In atenția femeilor!

A APĂRUT

în editura **Librăriei Anca Cluj**, îndrumarea doctorului gynecolog Grigoriu intitulat „**Cartea Moașelor**” Fiecare femeie trebuie să-l consulte zilnic, căci cuprinde surse pentru îngrijirea femeii și a copilului înainte și după naștere, noțiuni generale asupra sănătății familiei tuturor îngrijirea boalelor femești cu 130 fotografii femești explicative.

Prețui 120 lei, plus 5 lei porto, care sumă se trimite înainte.

Prețime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de I. Marga

1 expl. 35 lei. Se află la Librăria Anca Cluj.

Tiparul Instit. de Arte Grafice Alexandru Anca, Cluj.